

## FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 26/2010 rd

### Regeringens proposition med förslag till lag om främjande av integration och ändring av vissa lagar som har samband med den

#### INLEDNING

##### **Remiss**

Riksdagen remitterade den 19 oktober 2010 en proposition med förslag till lag om främjande av integration och ändring av vissa lagar som har samband med den (RP 185/2010 rd) till förvaltningsutskottet för beredning.

##### **Utlåtanden**

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet, kulturutskottet och arbetslivs- och jämställdhetsutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandena (GrUU 42/2010 rd, KuUU 16/2010 rd, AjUU 17/2010 rd) återges efter betänkandet.

##### **Sakkunniga**

Utskottet har hört

- migrations- och Europaminister Astrid Thors
- konsultativ tjänsteman Meri-Sisko Eskola, lagstiftningsråd Jutta Gras, projektchef Peter Kariuki, överinspektör Sonja Hämäläinen och överinspektör Juha-Pekka Suomi, inrikesministeriet
- ambassadråd Eira Parppe, utrikesministeriet
- lagstiftningsråd Camilla Busck-Nielsen, justitieministeriet
- lagstiftningsråd Hannu Taipale, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Ulla-Jill Karlsson, undervisnings- och kulturministeriet
- överinspektör Tiina Korhonen, arbets- och näringsministeriet

- regeringsråd Riitta Kuusisto och överinspektör Helena Kantola, social- och hälsovårdsministeriet
- överkommissarie Sakari Harju, polisinrättningen i Helsingfors
- överdirektör Jorma Vuorio, Migrationsverket
- polisinspektör Pia Holm, Polisstyrelsen
- överinspektör Tuomas Portaankorva, skyddspolisen
- invandringschef Kalle Myllymäki, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland
- överinspektör Yrsa Nyman, Minoritetsombudsmannens byrå
- chef för invandringsfrågor Annika Forsander, Helsingfors stad
- finansdirektör Tapio Korhonen, Helsingfors stad
- chef Marjatta Erharuyi, Helsingfors arbets- och näringsbyrå, Invandrantjänster
- stadsdirektör Kaarina Daavittila, Pudasjärvi stad
- sakkunnig Anu Wikman-Immonen, Finlands Kommunförbund
- expert Riitta Wörn, Finlands Näringsliv
- expert på invandrarfrågor Helena Hämäläinen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- ombudsman Petr Potchinchtkikov, Suomen Venäjänkielisten Yhdistysten Liitto r.y.
- fullmäktigeledamot Abdirazak Mohamed Hassen, Suomen somaliliitto ry
- professor Pentti Arajärvi
- docent Tuomas Martikainen.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- barnombudsmannen
- specialforskare Sari Pöyhönen, Jyväskylä universitet
- Joutseno förläggning
- Utbildningsstyrelsen
- Suomen Islamilainen Neuvosto
- AKAVA ry
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

- Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf
- Flyktingrådgivningen
- Rädda Barnen
- Penningautomatföreningen
- Finlands Folkhögskolförening ry
- Finlands Röda Kors
- Företagarna i Finland.

### PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en ny lag om främjande av integration. Syftet är att stödja och främja invandrades integration och delaktighet i samhället.

Regleringen av integrationsfrämjande ska förtydligas genom att bestämmelserna om integrationsfrämjande och bestämmelserna om mottagande av personer som ansöker om internationellt skydd ska finnas i två separata lagar. Lagens tillämpningsområde utvidgas till att gälla alla invandrare som är bosatta i Finland. Den krets av personer som omfattas av individuella åtgärder som främjar integration kommer att bestämmas särskilt för varje åtgärd.

Genom den föreslagna regleringen av åtgärder som främjar invandrades integration blir det större systematik i åtgärderna. För att påskynda invandrades integration och sysselsättning föreslås bestämmelser om tjänster för nyanlända invandrare.

I lagen anges de allmänna målen för integrationsfrämjande på lokal nivå och föreskrivs om statens program för integrationsfrämjande. Det föreslås tydligare och mera detaljerade bestämmelser om uppgiftsfördelningen mellan myndigheterna.

Det ska föreskrivas om anvisande av personer som får internationellt skydd och vissa andra personer till kommunerna och om ersättningar från statliga medel till kommunerna.

Lagen kommer att innehålla bestämmelser om ett tidsbegränsat försök för att testa nya modeller för integrationsutbildning för vuxna invandrare och för undervisning för invandrabarn och invandrarungdomar.

Vidare föreslås lagen om offentlig arbetskraftsservice, lagen om utkomtskydd för arbetslösa, lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, lagen om utkomststöd och barnskyddslagen bli ändrade i behövliga delar.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2011 och är avsedd att behandlas i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 september 2011. Till de delar lagen gäller försöket träder den dock i kraft den 1 januari 2011 och avses gälla till slutet av 2013.

## UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

*Allmän motivering**Allmänt*

Lagstiftningen om integrationsfrämjande ska förtydligas genom att bestämmelserna om integrationsfrämjande och bestämmelserna om motagande av personer som ansöker om internationellt skydd ska finnas i två separata lagar. Den nya lagen ska vara tillämplig på alla utländska medborgare som har ett giltigt uppehållstillstånd i Finland eller för vilka uppehållsrätten har registrerats eller som har fått ett uppehållskort.

För att det ska gå fortare för invandrarna att integreras och få arbete ska lagen föreskriva om tjänster för nyanlända invandrare, såsom grundläggande information till alla, vägledning och rådgivning, inledande kartläggning, integrationsplan utifrån den inledande kartläggningen och integrationsutbildning.

Systemet för integrationsutbildning ska huvudsakligen förbli detsamma som tidigare, men lagen ska föreskriva om ett temporärt försök som kallas Delaktiv i Finland, där integrationsutbildningen ska utvecklas genom test av nya utbildningsmodeller.

Hösten 2008 lämnade statsrådet riksdagen en redogörelse för genomförandet av den gällande integrationslagen (SRR 4/2008 rd). Riktlinjerna och ståndpunkterna i förvaltningsutskottets betänkande (FvUB 8/2009 rd) om redogörelsen har beaktats i den nu aktuella propositionen.

Utskottet ser det som viktigt att integrationslagstiftningen nu blir tydligare i och med att en särskild lag om främjande av integration stiftas. Det är också ett viktigt vägval att prioritera insatser i början av integrationsprocessen. Men det får inte leda till brister i resurserna för insatser efter den inledande kartläggningen och integrationsplanen.

För att integrationslagen ska kunna genomföras likt en ramlag ser det ut att behövas betydligt mer stöd och vägledning än vad det finns möjligheter att tillhandahålla enligt propositionen. Att tillämpningsområdet ska omfatta alla utländska medborgare som bor i Finland får inte

leda till att de lagfästa tjänsterna inte kan ordnas för en del av dem.

I fråga om kommunernas uppgifter borde det ha säkerställts bättre att kommunerna de facto har förutsättningar att klara av de föreslagna uppgifterna. Kommunerna måste bland annat ha kapacitet att tillhandahålla rådgivning och vägledning för fler invandrare än tidigare. Utskottet oroar sig över om kommunerna kommer att klara av sina allt mer omfattande förpliktelser med dagens resurser.

Individuella tjänster för invandrare är krävande och tar tid. Utöver kommunerna får också arbets- och näringsbyråerna genom lagförslaget allt fler skyldigheter att tillhandahålla tjänster för invandrare. Många arbets- och näringsbyråer har så små personella resurser att de kan få det svårt att klara av sina ökande skyldigheter utan extra personal.

Sammanfattningsvis anser utskottet att propositionen är behövlig och motiverad. Utskottet tillstyrker lagförslag 2—6 utan ändringar och lagförslag 1 med följande anmärkningar och ändringsförslag.

*Inledande rådgivning, basinformation och program för integrationsfrämjande*

Det har inte tidigare funnits bestämmelser om inledande kartläggningar. Arbetslösa invandrare och invandrare som är beroende av utkomststöd ska ha rätt till kartläggning. Det betyder att till exempel grupper som i dagsläget blir utan integrationsfrämjande åtgärder, såsom personer som har kommit till landet som makar till finländare eller invandrare och som helt och hållet är utanför arbetslivet och arbetsmarknaden ska ha rätt till inledande kartläggning. Arbets- och näringsbyrån ska göra inledande kartläggningar för registrerade arbetssökande och kommunen för utkomststödtagare. En inledande kartläggning är enligt utskottet att betrakta som en offentlig förvaltningsuppgift som avses i 124 § i grundlagen.

I den inledande kartläggningen görs en preliminär bedömning av invandrarens förutsättningar för sysselsättning, studier och annan integra-

tion samt behov av språkstudier och andra integrationsfrämjande åtgärder och tjänster. Staten ska betala en kalkylerad ersättning till kommunen för kostnaderna för den inledande kartläggningen.

Utskottet noterar att många invandrare enligt utredning har ett jobb som inte svarar mot deras utbildning och erfarenhet. Det är bra att en nykomling utifrån en inledande kartläggning kan få sin examen utredd i fråga om motsvarighet och erkännande eller bli hänvisad till tilläggsutbildning, kompletterande utbildning och lämplig språkutbildning. Hittills har problemet varit att det inte har funnits tillräckligt med kompletterande utbildning och behörighetsutbildning trots bra utbildningsmodeller. Enligt utredning har det heller inte funnits tillräcklig tillgång till språkutbildning på olika nivåer.

Utskottet ser det som väsentligt att gå ut med effektiv information om möjligheten till inledande kartläggning, så att invandrarna vet att de har rätt att begära en inledande kartläggning.

Regeringen föreslår att invandrarna ska få information om sina rättigheter och skyldigheter i samhället och arbetslivet. Materialet med grundläggande information ska bland annat handla om lagstiftning som gäller familj och barn, jämställdhet och jämlikhet, samhället och vår historia och information om kommunal service, social trygghet, studiemöjligheter och utbildningssystem, sysselsättningsmöjligheter och spelreglerna i arbetslivet. Där ska också ingå information om möjligheten att få en inledande kartläggning och andra integrationsfrämjande åtgärder.

Materialet kommer åtminstone att erbjudas av de finska beskickningarna, den lokala polisen, Migrationsverket och magistraterna.

Det är kommunen som svarar för att programmet för integrationsfrämjande utarbetas, verkställs och utvecklas och för att programmets genomförande och verkningar följs upp. Programmens effektivitet säkerställs genom att de knyts an till kommunens övriga strategiska planering och budgetplanering.

Experter har påpekat att programmet inte bör vara obligatoriskt om det bara bor några få invandrare i kommunen.

Utskottet noterar att programmen enligt propositionen också kan vara regionala, om det är lämpligare med tanke på de lokala omständigheterna.

#### *Integrationsplan och integrationsutbildning*

Integrationsplanen är en personlig plan för invandraren och de åtgärder som han eller hon behöver för att lära sig språket, få en plats för fortsatta studier, få arbete och över lag finna sig till rätta i Finland. Enligt 13 § i lagförslag 1 ska kommunen eller arbets- och näringsbyrån utifrån den inledande kartläggningen inleda uppgörandet av integrationsplanen senast inom två veckor från det att den inledande kartläggningen har gjorts.

En integrationsplan är inte ett myndighetsbeslut som skulle ha direkta rättsverkningar för invandrarens ställning och som till exempel kan överklagas.

Utskottet anser att två veckor efter att den inledande kartläggningen har gjorts är en ganska kort tid för att börja lägga upp en integrationsplan, så myndigheternas möjligheter att klara av detta bör bevakas.

I fråga om integrationsplaner vill utskottet särskilt uppmärksamma ungdomar som har svag eller obetydlig utbildning och som kan ha stora anpassningsproblem. Också för dessa barn och unga som behöver mycket stöd ska det alltid utarbetas en individuell integrationsplan som långsiktigt tryggar grundläggande utbildning, integrationsfrämjande yrkesutbildning, annan utbildning och andra tjänster.

Systemet med integrationsutbildning ska huvudsakligen förbli detsamma som i dag. Enligt utredning har anslaget för integrationsutbildning fortsatt utökats i proportion till det växande kundantalet, men integrationsutbildningen i form av arbetskraftspolitisk vuxenutbildning har med avseende på formen och kvantiteten inte kunnat tillgodose behovet av alla typer av språkutbildning och integrationsutbildning.

För att integreras måste invandraren själv vara aktiv och delta målmedvetet. Integrationen kan inte lyckas om inte invandraren själv aktivt engagerar sig i integrationsprocessen och in-

hämtar de kunskaper och färdigheter som behövs i samhället och arbetslivet genom att delta i de integrationsfrämjande åtgärder som myndigheter eller andra aktörer ordnar.

Utskottet instämmer med kulturutskottet som i sitt utlåtande (KuUU 16/2010 rd) poängterar att alla invandrare bör få tillgång till en tillräckligt långvarig och högkvalitativ undervisning i finska eller svenska, för utan språkkunskaper finns det risk för att engagemang och deltagande urholkas, med marginalisering i samhället och i förhållande till dess möjligheter och tjänster som följd. Likaså delar utskottet de sakkunnigas syn på att språkutbildning också kan ordnas i anknytning till yrkesutbildning och arbetspraktik för invandrare. Arbetsgivarna bör medfinansiera språkutbildning för invandrare som träder ut i arbetslivet. Det vore bra om invandrarna kunde delta i språkutbildning på arbetstid.

I fråga om integrationsutbildning för barn och unga instämmer utskottet i arbetslivs- och jämställdhetsutskottets ståndpunkt (AjUU 17/2010 rd) att det är viktigt att invandrarbarn får stöd för sin ambition att komma vidare i det finländska samhället. Ingen får bli utan utbildning på andra stadiet. Gymnasier och yrkesskolor bör ordna de stödtjänster som behövs för att eleverna ska kunna slutföra sina studier.

Särskilt viktigt är det att hjälpa unga analfabeter att lära sig läsa och skriva. Läs- och skrivundervisningen bör stämma överens med grunderna i Utbildningsstyrelsens läroplan och utbildningsanordnarens läroplan som ska bygga på dem.

Det skulle vara bra att fundera på olika incitament för att hjälpa unga att slutföra sina studier eller lära sig läsa och skriva. Utskottet menar att effekterna av liknande praxis i andra EU-länder bör utredas så långt det går.

Övergången från utbildning till arbetsliv bör också underlättas genom fungerande rutiner för samverkan mellan yrkesläroanstalter och arbetsgivare i regionen, så att tröskeln inte är så hög för de unga att hitta jobb. Hänsyn och insatser för invandrarungdomar kan bidra till att motverka marginalisering av ungdomar inom majoritetsbefolkningen också.

#### *Utredning till förvaltningsutskottet*

Utskottet välkomnar det föreslagna informationspaketet som en informationskälla som underlättar invandring och integration. Det förutsätter att regeringen före utgången av 2011 lämnar en utredning över om det i testet för dem som söker finskt medborgarskap ska ställas som villkor att de har tagit till sig den basinformation som avses i lagen om främjande av integration.

Om invandrarna får informationspaketet i integrationsfasen finns det till stöd för det test som de ska genomgå om de söker medborgarskap. Villkoren för medborgarskap bör lämpligen ingå redan i planeringen av integrationen.

För att sporra invandrarna till framgång i deras integrationsfrämjande studier bör regeringen i utredningen bedöma om invandrarna kan få integrationsstöd utifrån framgång i språkstudier och andra studier.

För att integrationsutbildningen ska vara långsiktig bör regeringen i utredningen bedöma om utbildningen för nyanlända invandrare i större omfattning och mer långsiktigt bör bli en uppgift för medborgarinstitut, arbetarinstitut och folkhögskolor (Utskottets förslag till uttalande 4).

#### *Samarbete mellan ministerier och ansvarsfördelning och samarbete mellan regionala myndigheter*

I lagförslag 1 föreslås bestämmelser om ett samarbetsorgan med företrädare för de ministerier som är centrala för integrationen (36 §). Det ska bistå inrikesministeriet i att främja ministeriernas samarbete kring och information om integrationsfrämjande och i att samordna åtgärderna.

Det är viktigt att ett samarbetsorgan tillsätts. Men det vore bra om också de mest centrala arbetsmarknadsorganisationerna var representerade i organet. De har en viktig uppgift när det gäller att sysselsätta, över lag integrera och skapa positiva attityder till invandrare.

För att förbättra verksamheten på förläggningarna behöver kommunerna absolut mer långsiktiga och planmässiga beslut av ministerierna.

Utskottet uppmärksammar den praktiska fördelningen av uppgifter och ansvar mellan de regionala myndigheterna.

Arbets- och näringsbyrån ordnar integrationsfrämjande åtgärder och tjänster för dem som har anmält sig som arbetssökande och som har en integrationsplan. Kommunen svarar åter för integrationen av bland annat familjer och icke förvärvsaktiva personer. Enligt propositionen ska kommunen eller arbets- och näringsbyrån ordna en inledande kartläggning av vem som i första hand ska ordna integrationsfrämjande tjänster för kunden.

Utskottet ser det som nödvändigt att man ger akt på vilka vägar kunderna kommer till kartläggningarna och hur en person till exempel vid en inledande kartläggning som görs på arbets- och näringsbyrån i förekommande fall kan hänvisas till kommunala tjänster. Om det behövs måste närmare anvisningar utfärdas om förfarandet, alternativt måste författningsgrunden preciseras.

Dessutom är det angeläget att också kommunen, arbets- och näringsbyrån och andra aktörer som svarar för integrationen samverkar med organisationer och lokala företag.

#### *Arbetskraftsinvandring*

Utskottet ser det som viktigt att näringslivet är involverat i integrationsprocessen, så att arbetslivets krav och individens inlärningsmöjligheter samordnas och introduktionen i arbetslivet är konstruktiv och målinriktad.

Större uppmärksamhet bör fästas vid tjänster för personer som kommer till Finland för att arbeta, till exempel rådgivning för nyanlända, språkutbildning och annan integrationsutbildning, kompletterande utbildning och erkännande av examina. Myndigheterna måste avsätta tillräckligt med ekonomiska resurser och arbetstid för de här funktionerna

Trots den nuvarande konjunkturutvecklingen kommer behovet av arbetskraft till följd av att befolkningen åldras att öka när ekonomin vänder uppåt igen. Därför måste främjandet av arbetskraftsinvandring fortfarande ses som en

långsiktig, arbetskraftspolitisk fråga som måste få en lösning.

#### *Information och statistik*

I fråga om information och rådgivning hänvisar utskottet till sitt betänkande om redogörelsen om genomförandet av integrationslagen.

Sakkunniga har uppgett att alla kommuner inte har haft tillräckligt med kunskaper om flyktmottagning och har tvingats lära sig genom misstag. Därför är det enligt utskottet extra viktigt att samla in information om bra rutiner i kommunerna och upplysa andra kommuner om dem.

I motiven nämns statistiken om invandring och invandrare som ett problem. För närvarande finns det inte tillräckligt med information till exempel om invandring, utländsk arbetskraft och integration. Det är svårt att planera behövliga åtgärder utan statistik. Därför vill utskottet se att man får ordning på statistikföringen snarast möjligt. Särskild uppmärksamhet bör då fästas vid att informationen är kommensurabel och tillförlitlig och att uppföljningen och statistiken är enhetliga.

#### *Försöket Delaktig i Finland*

Regeringen föreslår att försöket Delaktig i Finland genomförs temporärt 2010—2013. Målet är att utveckla integrationsutbildningen genom att testa nya utbildningsmodeller och sätt att ordna utbildningen, kundorienterat undervisningsinnehåll och effektivare undervisningsmetoder. I synnerhet bör undervisningen i finska eller svenska, samhällsorienterande undervisning och undervisning som stöder sysselsättning och deltagande i arbetslivet effektiviseras.

Genom försöket ska det underlättas för invandrarbarn och invandrarungdomar att övergå från den grundläggande utbildningen till fortsatta studier, framför allt genom effektivare undervisning i finska eller svenska som andra språk och undervisning i modersmålet.

Försöket betyder merkostnader för att kretsen av personer som är berättigade till integrationsutbildning utvidgas. De extra kostnaderna beräknas ligga kring totalt 9—10 miljoner euro

2010—2013. Försöket genomförs i ungefär tio kommuner och vid de arbets- och näringsbyråer som finns där.

Under 2011—2013 ska inrikesministeriet, undervisningsministeriet och arbets- och näringsministeriet årligen avdela 500 000 euro vardera för administration och annat genomförande av försöket, alltså sammanlagt 1,5 miljoner euro per år. Dessutom ska Suomen Kulttuurirahasto och Svenska kulturfonden medfinansiera försöket med sammanlagt omkring 3,5 miljoner euro 2010—2013.

När integrationslagen trädde i kraft 1999 anvisades det inte några särskilda ekonomiska eller personella resurser för verkställigheten av lagen. Det har inte heller senare avdelats resurser för genomförandet. I den nu aktuella propositionen föreslås nya åtgärder som har ekonomiska konsekvenser. Det gäller då förslagen att tillhandahålla grundläggande information, ordna inledande kartläggning och lägga upp integrationsplaner utifrån behovsprövning. Också lagens tillämpningsområde ska utvidgas.

Staten föreslås ersätta kommunerna för kostnaderna för den inledande kartläggningen i form av kalkylerade ersättningar. Att rätten till ersättning för kostnader för inresa i landet (86 § i lagförslag 1) nu i regel bara kommer att omfatta personer som tagits till Finland inom en flyktingkvot och deras familjemedlemmar innebär en kostnadsbesparing med uppskattningsvis 1 000 000 euro per år beroende på antalet ansökningar om familjeåterförening och antalet positiva beslut. Den här summan bör enligt utskottet bli ett tillskott till anslagen för genomförandet av integrationslagen. I övrigt har inga separata ekonomiska eller personella resurser dirigerats till genomförandet av totalreformen den här gången heller.

Utskottet anser att försökets syften i sig är ett steg i rätt riktning och värda att eftersträvas, men att resurserna inte bör sättas in på försöket utan i stället på att genomföra själva integrationslagen och betydligt bättre resurstilldelning för integrationsfrämjande åtgärder. Utskottet ser också med en viss oro på att fortsättningen på och finansieringen av lyckade nya former av integra-

tionsutbildning har lämnats öppna. För kommunerna är det också en risk att tjänsterna som tagits fram inom försöksprojektet blir lagstadgade efter projektperioden utan att staten finansierar dem fullt ut.

Utskottet förutsätter att det får en utredning om resultaten av försöket genast efter att detta upphört.

#### *De ekonomiska resurserna och kommunernas finansiella ansvar*

Utskottet instämmer inte i den uppfattning man får av motiven i propositionen, att det inte behövs mer pengar för att genomföra totalreformen. En konsekvent integrationsstödande politik kräver mer ekonomiska och personella resurser. Det behövs resurser i kommunerna, på arbets- och näringsbyråerna och på det lokala planet i övrigt. Utskottet upprepar sitt förslag i utlåtande (FvUU 23/2010 rd) om budgetpropositionen (RP 126/2010 rd) att 500 000 euro ska tas in i statsbudgeten för 2011 för att genomföra den reviderade integrationslagstiftningen.

När kommunerna reder ut sina möjligheter att ta emot flyktingar blir de tvungna att bedöma om de har resurser att fullgöra alla skyldigheter som relaterar till invandring. Social- och hälsovård för invandrare blir i genomsnitt 1,5 gånger dyrare än tjänster för den övriga befolkningen.

Enligt kommunernas egna kalkyler och bedömningar kommer statsandelarna och de kalkylerade ersättningarna inte att täcka kostnaderna under tiden för integrationsfrämjande förbaserade och andra tjänster som främjar integrationen för personer som får internationellt skydd och vissa andra personer. Den enda gången som de kalkylerade ersättningarna har ändrats sedan 1993 var vid ingången av 2010 då de höjdes med tio procent.

Utskottet upprepar också sitt förslag i budgetutlåtandet om att betalningstiden för ersättningar till kommunerna för kvotflyktingar ska förlängas från tre år till fyra år och att de kalkylerade ersättningarna till kommunerna för utplacering av kvotflyktingar ska höjas med 40 procent i fråga om personer som fyllt 7 år. Eftersom regeringen föreslår (45 § i lagförslag 1) att rätten till

ersättning också ska omfatta andra grupper än kvotflyktingar, gäller utskottets ståndpunkt också dem. Kostnadseffekten av en höjning är 7,0 miljoner euro; utskottets förslag är att hälften genomförs vid behandlingen av budgetpropositionen för 2011 och andra hälften i budgeten för 2012.

Utskottet förutsätter att regeringen i sina budgetpropositioner skriver in tillräckliga anslag för att effektivt och heltäckande genomföra lagen om främjande av integration, höjningen av ersättningarna till kommunerna medräknad (Utskottets förslag till uttalande 3).

Om kommunerna efter att betalningstiden för ersättningarna förlängts och de kalkylerade ersättningarna höjts tar emot fler kvotflyktingar, kommer till exempel kostnaderna för uppehälle för personer som på en förläggning väntar på en plats i en kommun att sjunka.

Utskottet vill också uppmärksamma en snabb handläggning av asylansökningar. De extra personella resurser som i tilläggsbudgeten för 2009 och i budgeten för 2010 tilldelades Migrationsverket har möjliggjort en löpande asylbeslutsprocess. Men handläggningstiderna har ändå inte kortats ner tillräckligt. Den föreslagna resursen om 40 extra anställda kommer att garantera snabba beslut och inbesparingar på mottagningen. Utskottet förutsätter att regeringen ser till att asylprocessen snabbas upp och att handläggningstiderna permanent och väsentligt kortas ner (Utskottets förslag till uttalande 2).

#### *En övergripande utvärdering av utlännings-, invandrings- och integrationspolitiken*

Utskottet anser att det finns skäl att varje valperiod utvärdera hur vår utlännings-, invandrings- och integrationspolitik fungerar. Dett förutsätter att regeringen varje valperiod lämnar riksdagen en redogörelse om utlännings-, invandrings- och integrationspolitiken och om hur den fungerar. Där ska bland annat bestämmelserna, praxisen och de ekonomiska förmånerna i Finland jämföras med andra EU-länder för att det ska gå att se om de finländska bestämmelserna, praxisen eller ekonomiska förmånerna är attrak-

tionsfaktorer för asylsökande eller humanitär invandring (Utskottets förslag till uttalande 1).

### **Detaljmotivering**

#### **1. Lag om främjande av integration**

##### *2 kap. Åtgärder som främjar invandrares integration*

*27 §. Stöd för barn och unga personer som bor i landet utan vårdnadshavare.* Definitionen i paragrafen utesluter minderåriga kvotflyktingar utan vårdnadshavare, vilket inte har varit avsikten. Utskottet föreslår att bestämmelsen preciseras på denna punkt.

*28 §. Familjegrupphem och andra bostadsenheter.* I 2 mom. hänvisas det till 58—60 § i barnskyddslagen, som närmare föreskriver om lokalerna och uppväxtförhållandena i familjegrupphem och andra bostadsenheter, antalet barn och unga som vårdas tillsammans och personalen. Enheterna för barn och unga som bor i landet utan vårdnadshavare är ändå inte sådana enheter som avses i barnskyddslagen, även om den rättsliga grunden för verksamheten finns i barnskyddslagen. Barnskyddslagens 49 § föreskriver om vård utom hemmet. Begränsningarna enligt 11 kap. får bara tillämpas under den tid som barnet är placerat enligt 49 §. Barn och unga som bor i familjegrupphem är inte placerade med stöd av 49 § i barnskyddslagen, så begränsningarna enligt 11 kap. blir inte aktuella för deras del.

Utskottet föreslår att 28 § kompletteras med ett nytt 3 mom. där det hänvisas till den nya lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd (RP 266/2010 rd) i fråga om begränsningsåtgärder som får tillämpas i familjegrupphem och andra boendeenheter.

##### *5 kap. Anvisande till kommuner*

*41 §. Avtal om anvisande till kommuner och främjande av integration.* Paragrafen avser att genom ett avtal mellan kommunen och närings-, trafik- och miljöcentralen se till att anvisandet



till en kommun och främjandet av integration genomförs. Men om flera kommuner är avtalsparter med närings-, trafik- och miljöcentralen garanterar det inte nödvändigtvis att de enskilda kommunerna bär sitt ansvar för att ta emot invandrare och främja integration. Utskottet föreslår därför att uttrycket "flera kommuner tillsammans" som avtalsparter stryks i bestämmelsen, så att alla invandrare säkert blir kommuninvånare med avseende på både 5 kap. och 6 kap.

#### 6 kap. Ersättning för kostnader

45 §. *Kalkylerad ersättning för personer som anvisats till en kommun.* En lyckad invandringspolitik beror bland annat på hur de integrationsfrämjande insatserna utfaller. Den treåriga period då kommunerna får ersättning från staten har visat sig vara en alldeles för kort tid. Redan i nuläget finns det ungefär 900 personer som fått uppehållstillstånd och som blir utan alla integrationsfrämjande tjänster efter att på egen hand ha flyttat till en kommun från en förläggning. Dessutom finns det på förläggningar fler än 400 personer som fått uppehållstillstånd och som väntar på en plats i en kommun. Utskottet föreslår att betalningstiden för kalkylerade ersättningar förlängs från tre år till fyra år för att de integrationsfrämjande åtgärderna ska bli effektivare.

53 §. *Ersättning för kostnader för tjänster och stödåtgärder till offer för människohandel.* Paragrafen föreskriver om ersättning för kostnader för tjänster och stödåtgärder till offer för människohandel. Men det finns ingen definition av offer för människohandel i lagen. Bestämmelserna om hjälp till offer för människohandel finns i den kommande lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd, så utskottet föreslår att paragrafen preciseras genom en hänvisning till bestämmelserna i den lagen.

#### 7 kap. Företrädande av barn utan vårdnadshavare

59 §. *Arvodet till företrädaren och kostnader.* Här beaktas inte en situation där arvode och kostnader behöver betalas till en företrädare som förordnats enligt den gällande lagen. Utskottet

föreslår att bestämmelsen preciseras i fråga om detta.

#### 8 kap. Registerbestämmelser

60 §. *Kommunanvisningsregistret.* I sitt utlåtande (GrUU 42/2010 rd) uppmärksammar grundlagsutskottet 60 § 2 mom. 3 punkten där det står att uppgifter om en persons religiösa övertygelse får registreras om det behövs för att han eller hon ska kunna anvisas till en kommun. Religiös övertygelse kan anses höra till de uppgifter som omfattas av skyddet för privatlivet. Även om grundlagsutskottet anser att bestämmelsen i och för sig inte är problematisk med tanke på 10 § 1 mom. i grundlagen eftersom uppgiften bara får registreras med personens samtycke, föreslår förvaltningsutskottet att punkten stryks. Sådan information kan inte anses vara motiverad när en person ska anvisas till en kommun.

#### 9 kap. Försöket Delaktig i Finland

66 §. *Försökets tillämpningsområde.* Utskottet föreslår att den felaktiga hänvisningen till en annan bestämmelse korrigeras.

68 §. *Kriterier för val av deltagare i försöket.* Grundlagsutskottet har påpekat att valet av de kommuner som deltar i försöket enligt motiven till propositionen ska ske så att försöket omfattar kommuner och arbets- och näringsbyråer i hela landet. Ett urval som är representativt på det här sättet kan både med tanke på likabehandlingen och syftena med försöket anses vara så viktigt att detta mål i motiven bör läggas till som ett av kriterierna för val till försöket.

Utskottet ser det som viktigt att kommuner av olika slag på olika håll i landet får medverka i försöket och att tillräckligt omfattande resultat möjliggörs på det sättet. Utskottet föreslår att paragrafen preciseras på denna punkt.

78 §. *Utbetalning av integrationsstöd under försökstiden.* Det framgår inte tillräckligt tydligt av 1 mom. att integrationsstödet också inom försöket betalas av kommunen som utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997). Utskottet föreslår att momentet förtydligas i fråga om

detta. Utskottet föreslår också att 2 mom. omformuleras så att det blir tydligare.

#### *10 kap. Särskilda bestämmelser*

**83 §. Besvärsförbud.** Beslut som kommunen eller arbets- och näringsbyrån fattar om en integrationsplan får enligt 1 mom. inte överklagas genom besvär. I sitt utlåtande påpekar grundlagsutskottet att också till exempel bestämmelserna om villkoren för rättigheter eller förmåner som är beroende av prövning och alltså inte omfattas av så kallad subjektiv rätt i sig kan utgöra ett tillräckligt exakt underlag för att det ska uppstå ett förhållande mellan individen och det allmänna som kan betraktas som en rätt i den mening som 21 § 1 mom. i grundlagen avser. En integrationsplan kan enligt utskottet innehålla sådana här element till exempel utifrån 11, 12, 14 och 17 § i lagförslaget. På grund av dessa faktorer anser grundlagsutskottet att förvaltningsutskottet bör överväga att stryka besvärsförbudet i 83 § 1 mom. Åtminstone behöver det säkerställas att en vägran att utarbeta en integrationsplan kan överklagas genom besvär.

Förvaltningsutskottet noterar att det i motiven till bestämmelsen om besvärsförbud uppges att integrationsplanen inte ger invandraren någon direkt subjektiv rätt till åtgärder, tjänster, ekonomiska stöd eller bidrag. Det beror i sista hand på myndigheternas disponibla resurser och övriga möjligheter hur och vilka åtgärder och tjänster som ordnas. Det är uttryckligen fråga om en plan som kommunen och arbets- och näringsbyrån gör upp tillsammans med invandraren.

Lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) och lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) avser med plan som ersätter sysselsättningsplanen bl.a. integrationsplaner. Sysselsättningsplanen får inte överklagas genom besvär.

Förvaltningsutskottet ser det som en säregen lösning om olika villkor gäller för sysselsättningsplanen och integrationsplanen med avseende på rätten att överklaga. Därför bör besvärsförbudet lämpligen stå kvar i paragrafen. Utskottet föreslår i varje fall en precisering i bestämmelsen.

**87 §. Rätt att få uppgifter.** Statliga och kommunala myndigheter och företrädare för barn utan vårdnadshavare och privata tjänsteproducenter har enligt 1 mom. trots sekretessbestämmelserna rätt att av andra statliga eller kommunala myndigheter och av andra privata tjänsteproducenter avgiftsfritt få den information som behövs för att klara av de uppgifter som avses i lagen.

I sitt utlåtande anser grundlagsutskottet att den föreslagna rätten till information är formulerad så att den är mycket omfattande. För det första är de som omfattas av rätten i princip inte alls preciserade i fråga om statliga och kommunala myndigheter. Dessutom är det anmärkningsvärt att rätten till information också gäller privata serviceproducenter. De har rätt att få information av alla statliga och kommunala myndigheter och av andra privata serviceproducenter. Rätten till information är inte begränsad i sak i nämnvärd grad. Den är bara bunden till att den som är berättigad till information ska få den information som den behöver för att klara av sina lagstadgade uppgifter.

En så här omfattande rätt till information är så summariskt vag och ospecificerad att den helt klart strider mot 10 § 1 mom. i grundlagen, menar grundlagsutskottet. I 87 § 1 mom. i förslaget till integrationslag måste de som har rätt till information specificeras mycket exaktare. Det samma gäller vilka uppgifter som rätten till information gäller och vem som uppgifterna handlar om. Gränsen för rätten till information måste höjas genom att delgivningen förenas med ett krav på nödvändighet i stället för med kravet på behövlighet. Lagförslagets 87 § 1 mom. måste kompletteras med detta för att lagen ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Förvaltningsutskottet föreslår att 87 § 1 mom. omformuleras helt och hållet genom att det delas upp på tre nya moment. Avsikten är att bättre specificera i vilket slag av situationer som blir aktuella vid tillämpningen av lagen när det gäller rätten att få information samtidigt som de som har rätt att få information preciseras. Det samma gäller vilka uppgifter som rätten till in-

formation gäller och vem som uppgifterna handlar om.

Det första momentet syftar till att tillförsäkra integrationsansvariga statliga och kommunala myndigheter möjlighet att få den information som är nödvändig för att myndigheterna ska klara av uppgifterna i 2, 5 och 6 kap. i lagförslaget. Avsikten med det andra momentet är att med tanke på de integrationsfrämjande åtgärderna se till att nödvändig information ges till aktörer inom tredje sektorn som bland annat ordnar utbildning och tillhandahåller sociala tjänster. Det tredje momentet föreskriver om rätten för en företrädare som förordnats för ett barn utan vårdnadshavare att få den information som är nödvändig för att han eller hon ska klara av sina uppgifter.

Gränsen för rätten till information har höjts genom att delgivningen förenas med ett krav på nödvändighet i stället för kravet på behövlighet.

*11 kap. Ikraftträdande.*

89 §. *Ikraftträdande.* I 2 mom. finns det en felaktig hänvisning till en annan bestämmelse. Ut-

skottet föreslår att hänvisningen korrigeras. Dessutom föreslår utskottet att lagen träder i kraft den 1 september 2011 men att 9 kap. och 86 § träder i kraft den 1 januari 2011.

### **Lagstiftningsordning**

Med hänvisning till grundlagsutskottets utlåtande noterar förvaltningsutskottet att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning, eftersom förvaltningsutskottet på behörigt sätt har beaktat grundlagsutskottets konstitutionella anmärkning mot 87 § i lagförslag 1.

### **Utskottets förslag till beslut**

Riksdagen

*godkänner lagförslag 2—6 utan ändringar,*

*godkänner lagförslag 1 med ändringar (Utskottets ändringsförslag) och*

*godkänner 4 uttalanden (Utskottets förslag till uttalanden).*

### **Utskottets ändringsförslag**

## **1.**

## **Lag**

### **om främjande av integration**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.  
**Allmänna bestämmelser**  
1—5 §  
(Som i RP)

2 kap.  
**Åtgärder som främjar invandrares integration**  
6—26 §  
(Som i RP)

27 §

*Stöd för barn och unga personer som bor i landet utan vårdnadshavare*

Omvårdnad, omsorg och fostran för ett barn eller en ung person utan vårdnadshavare som har beviljats uppehållstillstånd efter att som minderårig ha ansökt om internationellt skydd i Finland *eller som har tagits till Finland inom en flyktingkvot enligt 90 § i utlänningslagen* ordnas i familjegrupphem eller med hjälp av stödd familjeplacering eller på något annat ändamålsenligt sätt.

(2 mom. som i RP)

28 §

*Familjegrupphem och andra bostadsenheter*

Kommunen kan inrätta ett familjegrupphem eller någon annan bostadsenhet för barn och unga personer. Kommunen avtalar med närings-, trafik- och miljöcentralen om inrättande av ett familjegrupphem eller någon annan bostadsenhet, placering av barn och unga personer vid dessa enheter, anordnande av integrationsfrämjande tjänster och ersättning av kostnaderna för åtgärderna.

I fråga om lokalerna och uppväxtförhållandena i familjegrupphem eller andra bostadsenheter, antalet barn och unga personer som vårdas tillsammans och personalen gäller vad som föreskrivs i 58—60 § i barnskyddslagen.

*På omhändertagande av ännen och föremål och inspektion av rum som en invånare förfogar över i ett familjegrupphem eller en annan bostadsenhet tillämpas vad som föreskrivs i 60—62 § och 63 § 1—3 mom. i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd. En kopia av protokollet över omhändertagandet av ännen och föremål och inspektionen av rum som en invånare förfogar över ska lämnas till kommunen och den närings-, trafik- och miljöcentral som övervakar verksamheten. (Nytt 3 mom.)*

3 kap.

**Integrationsfrämjande på lokal nivå**

29—33 §  
(Som i RP)

4 kap.

**Statens integrationsfrämjande åtgärder**

34—40 §  
(Som i RP)

5 kap.

**Anvisande till kommuner**

41 §

*Avtal om anvisande till kommuner och främjande av integration*

En kommun (*utesl.*) kan med närings-, trafik- och miljöcentralen ingå avtal om anvisande av sådana personer som avses i 2 § 2 och 3 mom. till kommuner och främjande av integration.

(2 mom. som i RP)

42 och 43 §  
(Som i RP)

6 kap.

**Ersättning för kostnader**

44 §  
(Som i RP)

45 §

*Kalkylerad ersättning för personer som anvisats till en kommun*

(1 mom. som i RP)

Ersättning betalas för *fyra* år räknat från den tidpunkt som avses i 44 § 3 eller 4 mom.

46—52 §  
(Som i RP)

53 §

*Ersättning för kostnader för tjänster och stödåtgärder till offer för människohandel*

En kommun ersätts för kostnader som orsakas av hälso- och socialvårdstjänster som ordnas på grund av specialbehov till följd av en persons ställning som offer för människohandel enligt 4 kap. i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd, tolkning, skyddet av personens säkerhet och andra åtgärder och tjänster som ordnas på grund av specialbehov i anslutning till personens ställning som offer.

(2 mom. som i RP)

54 och 55 §  
(Som i RP)

7 kap.

**Företrädande av barn utan vårdnadshavare**

56—58 §  
(Som i RP)

59 §

*Arvodet till företrädaren och kostnader*

Närings-, trafik- och miljöcentralen betalar på ansökan arvode till en företrädare som (*utesl.*) förordnats för ett barn på basis av den tid som använts till företrädarens uppgifter och ersättning för kostnaderna för företrädandet, *om företrädaren har förordnats med stöd av denna lag eller lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och barnet har beviljats uppehållstillstånd.* Genom förordning av inrikesministeriet utfärdas närmare bestämmelser om grunderna för utbetalning av arvode, arvodets storlek, kostnader som ska ersättas och förfarandet vid utbetalning av arvode och ersättning för kostnader.

8 kap.

**Registerbestämmelser**

60 §

*Kommunanvisningsregistret*

(1 mom. som i RP)

I registret förs information om till vilken kommun personen har anvisats. För registret får dessutom samlas och föras in följande uppgifter om de personer som anvisas till kommuner och som avses i 2 § 2 och 3 mom.:

(1 och 2 punkten som i RP)

(3 punkten *utesl.*)

(3 mom. som i RP)

61 och 62 §  
(Som i RP)

9 kap.

**Försöket Delaktig i Finland**

63—65 §  
(Som i RP)

66 §

*Försökets tillämpningsområde*

Detta kapitel tillämpas på personer som avses i 2 § 1 mom. i de kommuner och arbets- och näringsbyråer som deltar i försöket.

67 §  
(Som i RP)

68 §

*Kriterier för val av deltagare i försöket*

Inrikesministeriet godkänner på ansökan dem som får delta i försöket. *Vid valet ska det beaktas hur projekten är fördelade geografiskt.* Vid bedömningen av ansökan ska uppmärksamhet fästas vid följande omständigheter:

(1 och 2 punkten som i RP)

3) i projektplanen anges de allmänna och specificerade målen för försöket Delaktig i Finland, projektets åtgärder, deltagare och tidtabell samt kostnadskalkyl, av vilken ska framgå för vilka kostnader finansiering söks.

69—77 §  
(Som i RP)

78 §

*Utbetalning av integrationsstöd under försökstiden*

Invandraren har rätt till integrationsstöd (*utesl.*) som betalas av kommunen som utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) för den tid han eller hon deltar i integrationsutbildning som ordnas eller upphandlas av kommunen.

Dessutom betalar kommunen ersättning för uppehälle för utbildningstiden enligt bestämmelserna om ersättning för uppehälle i 10 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

79—81 §  
(Som i RP)

10 kap.

#### Särskilda bestämmelser

82 §  
(Som i RP)

83 §

*Besvärsförbud*

I (*utesl.*) en integrationsplan som avses i 11—18 § i denna lag får ändring inte sökas genom besvär.

(2 mom. som i RP)

84—86 §  
(Som i RP)

87 §

*Rätt att få uppgifter*

Inrikesministeriet, regionförvaltningsverk, närings-, trafik- och miljöcentraler, arbets- och näringsbyråer, kommunala myndigheter och Folkpensionsanstalten (*utesl.*) har trots sekretessbestämmelserna rätt att av varandra, Migrationsverket, förläggningar och flyktingslussar, de som tillhandahåller åtgärder och tjänster som stöder integration och företrädare som förordnats för barn utan vårdnadshavare avgiftsfritt få den information som är nödvändig för att utföra uppgifterna enligt 2, 5 och 6 kap. i denna lag.

Den som tillhandahåller åtgärder och tjänster som stöder integration och som en invandrade hänvisas till som klient har trots sekretessbestämmelserna rätt att av arbets- och näringsbyråer och kommunala myndigheter avgiftsfritt få den information som är nödvändig för att ordna åtgärder och tjänster enligt 2 kap. i denna lag. (Nytt 2 mom.)

En företrädare som förordnats för ett barn utan vårdnadshavare har trots sekretessbestämmelserna rätt att av arbets- och näringsbyråer, kommunala myndigheter, Migrationsverket och förläggningar och flyktingslussar avgiftsfritt få den information som är nödvändig för att sköta uppgifterna enligt 57 § i denna lag. (Nytt 3 mom.)

(4 mom. som 2 mom. i RP)

88 §  
(Som i RP)

11 kap.

#### **Ikraftträdande**

89 §

*Ikraftträdande*

Denna lag träder i kraft den 1 september 2011. Lagens 9 kap. och 86 § träder dock i kraft den 1

januari 2011. Lagens 9 kap. gäller till den 31 december 2013.

Lagens 9 § tillämpas från och med den 1 januari 2011 på de i 2 § 1 mom. avsedda personer på vilka 9 kap. tillämpas.

(3 mom. som i RP)

90 §  
(Som i RP)

#### **Utskottets förslag till uttalanden**

1. Riksdagen förutsätter att regeringen varje valperiod lämnar riksdagen en redogörelse om utlännings-, invandrings- och integrationspolitiken och om hur den fungerar. Där ska bland annat bestämmelserna, praxisen och de ekonomiska förmånerna i Finland jämföras med andra EU-länder för att det ska gå att se om de finländska bestämmelserna, praxisen eller ekonomiska förmånerna är attraktivitetsfaktorer för asylsökande eller humanitär invandring.
2. Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att asylprocessen snabbas upp och att handläggningstiderna permanent och väsentligt kortas ner.
3. Riksdagen förutsätter att regeringen i sina budgetpropositioner skriver in tillräckliga anslag för att effektivt och heltäckande genomföra lagen om främjan-

de av integration, höjningen av ersättningsarna till kommunerna medräknad.

4. Riksdagen förutsätter att regeringen före utgången av 2011 lämnar förvaltningsutskottet en utredning över

1) om det i testet för dem som söker finskt medborgarskap kommer att ställas som villkor att de har lärt sig den basinformation som avses i lagen om främjande av integration,

2) om integrationsstöd kan betalas till invandrare utifrån framgång i språkstudier och andra studier och

3) om utbildningen för nyanlända invandrare i större omfattning och mer långsiktigt bör bli en uppgift för medborgarinstitut, arbetarinstitut och folkhögskolor.

Helsingfors den 30 november 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Antti Rantakangas /cent  
vordf. Tapani Mäkinen /saml  
medl. Marko Asell /sd  
Thomas Blomqvist /sv  
Maarit Feldt-Ranta /sd  
Rakel Hiltunen /sd  
Heli Järvinen /gröna (delvis)  
Pietari Jääskeläinen /saf (delvis)

Oiva Kaltiokumpu /cent  
Elsi Katainen /cent  
Timo V. Korhonen /cent (delvis)  
Outi Mäkelä /saml  
Raimo Piirainen /sd  
Lenita Toivakka /saml (delvis)  
Unto Valpas /vänst  
ers. Veijo Puhjo /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Tuula Sivonen.

## RESERVATION 1

*Motivering***Kommunernas medfinansiering av invandringsspolitiken är inte tillräcklig**

Vi instämmer i den kritik som arbetslivs- och jämställdhetsutskottet i sitt utlåtande framför mot kommunernas undermåliga anslag. Utskottet noterar att det kan dra ut på tiden — ibland tar det flera år — innan invandraren får flytta till en kommun, och då förhindras integrationen för många. De kalkylerade ersättningarna till kommunerna är eftersatta, vilket gör det svårt att få plats i en kommun. Höjningen med tio procent i början av 2010 hjälpte upp läget i någon mån (AjUU 17/2010 rd). Vi anser inte att det är tillräckligt.

Visserligen finns det gott om invandrare som flyttar till de stora städerna på egen hand. Kommunerna har stora problem att ordna tjänster för dem. Det är enligt utskottet viktigt att ersättningarna till kommunerna höjs så att de bättre motsvarar kostnaderna för tjänster till invandrarna (AjUU 17/2010 rd).

I vår avvikande mening till förvaltningsutskottets budgetutlåtande föreslog vi 10 miljoner euro mer för kommunernas medfinansiering av invandringsspolitiken på moment 26.40.30 Statlig ersättning till kommunerna (för invandring). I stället för utskottets uttalande 2 föreslog vi följande formulering (*Reservationens uttalande 1*):

*Riksdagen förutsätter att regeringen kompletterar sin budgetproposition genom att anslaget för kommunernas andel i finansieringen av invandringsspolitiken ökas med 10 miljoner euro.*

**Betänkandet uppmärksammar inte problemen med arbetskraftsinvandringen**

Förvaltningsutskottet framhåller inte att samma lagbestämmelser och anställningsvillkor ska tillämpas på invandrade arbetstagare som på finländska arbetstagare. När anställningsvillkoren tillåts vara olika växer den grå arbetsmarknaden. Vi föreslog följande formulering som ett nytt uttalande i betänkandet (*Reservationens uttalande 2*):

*Riksdagen förutsätter att regeringen ändrar lagen om beställarens ansvar och andra lagar om arbetsgivarens ansvar, så att alla arbetsgivare måste tillämpa samma bestämmelser och anställningsvillkor på alla arbetstagare.*

**Förslag**

Vi föreslår

*att riksdagen i stället för förslaget till uttalande 3 i betänkandet godkänner förslaget till uttalande 1 i reservation 1*  
***Reservationens förslag till uttalande***  
*och*

*att riksdagen godkänner ett nytt förslag till uttalande 2 enligt reservation 1*  
***Reservationens förslag till uttalande 2****:*

**Reservationens förslag till uttalande:**

1. *Riksdagen förutsätter att regeringen kompletterar sin budgetproposition genom att anslaget för kommunernas andel i finansieringen av invandringsspolitiken ökas med 10 miljoner euro.*
2. *Riksdagen förutsätter att regeringen ändrar lagen om beställarens ansvar och andra lagar om arbetsgivarens ansvar, så att alla arbetsgivare måste till-*



*lämpa samma bestämmelser och anställningsvillkor på alla arbetstagare.*

Helsingfors den 30 november 2010

Unto Valpas /vänst  
Pietari Jääskeläinen /saf  
Veijo Puhjo /vänst

## RESERVATION 2

**Motivering**

I betänkandet förbiser utskottet alla åtgärder för att minska antalet människor som behöver omfattande och ekonomiskt betydande integrationsfrämjande åtgärder.

De viktigaste och fortfarande olösta problemen i invandrings- och integrationspolitiken är:

- Den okontrollerade och misslyckade invandringspolitiken kostar skattebetalarna hundratals miljoner euro om året — ingen vet hur mycket!
- Det finns inte ens ungefärliga uppgifter att tillgå om de sammanlagda invandringskostnaderna eller kostnaderna för människor och grupper av olika nationalitet utifrån orsaken till invandringen — äktenskap/arbete/flyktingskap/asyl osv. Skillnaderna i de kostnader som människor och deras familjer som av olika orsaker kommit till landet förorsakar samhället är hundrafaldiga.
- Ett stort problem är den helt okontrollerade strömmen av så kallade asylsökande som ökar på grund av systematisk människohandel och människosmuggling av maffiatyp. Det finns inget slags prognos för hur många tusen asylsökande per år som kan väntas de kommande åren. Andelen ogrundade ansökningar är ungefär 70 procent. Handläggningen kan i värsta fall ta upp till två år (bl.a. på grund av att personerna saknar identitetshandlingar). Samhällets kostnader för förläggningar per sökande är mer än 50 000 euro per år.
- Det tar många år för dem som fått asyl att integreras i det finska samhället. För äldre och kvinnor kan det ta hela livet eftersom

största delen av dem är analfabeter (70—80 procent) och saknar yrkeskompetens.

En mänskligare och ekonomiskt utomordentligt bra lösning är att de som verkligen behöver asyl integreras och utbildas osv. nära sin hembygd eller sitt hemland, där kulturella, religiösa, klimatrelaterade och andra faktorer som har betydelse för integrationen liknar deras levnadsförhållanden så mycket som möjligt. Då blir det också betydligt lättare att eventuellt återvända till hemlandet och bygga upp det igen efter att läget blivit lugnare.

På det här sättet kunde Finland hjälpa mer än hundra gånger fler asylbehövande.

**Förslag**

Således föreslår jag:

*att riksdagen godkänner ett nytt förslag till uttalande enligt reservation 2 (Reservationens förslag till uttalande).*

*Vidare omfattar jag förslaget till uttalande 2 i reservation 1 med motiveringar.*

**Reservationens förslag till uttalande**

*Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att begränsa den okontrollerade invandringen som blir ytterst dyr för skattebetalarna och för att integrera asylsökande nära deras hembygd eller hemland och att regeringen gör en undersökning av de totala kostnaderna för invandrarna och deras familjer specificerat enligt orsak till invandringen.*

Helsingfors den 30 november 2010

Pietari Jääskeläinen /saf